

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane celoletno . . . 180 K
mesečno 15
za zased. ozemlje . 300
za inozemstvo . . . 400Oglasi za vsak mm višine
stolpca (58 mm) . . 2 K
mali oglasi do 30 mm
stolpca (58 mm) . . 1 .

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.Upravništvo:
Sodna ulica št. 6.
Telefon št. 36.Račun kr. pošt. čuk. urada
šte. 11.842.

Kaj je bilo in je v nevarnosti?

Nisem spadal med „razočarance“; ti so se ob Novem letu 1920 jokali od jeze in prevarjenih nad, zato ker so se leto dni prej, ob Novem letu 1919 jokali od ginjenosti, zroč ali po angelsko v same zvezde ali pa po vražje v samo blato. Zavedal sem se težav, ki jih prinese rojstvo držav. To je realistično mišljenje.

Nisem spadal in ne spadam med „izpreobrjnence“, t. j., med tiste, ki mislijo, da se centralizem res da v praksi enostavno zamenjati z avtonomijami. Zavedal sem se in vem, da je vsako življenje avtonomistično in da drugačnega konkretnega življenja sploh ni. Vsak človek je za sebe, vsaka hiša skrbi za sebe, vsaka ima svojo cesto. . . . To so avtonomije! Tako naravne so, da nastanejo in se razvijajo same od sebe, od življenske potrebe in da se za njih ni treba prav nič bati. To so naše demokratske, zemljepisno-gospodarske avtonomije. V teh avtonomijah gremo mi demokrati mnogo dalje nego takozvani avtonomisti, ki mislijo le na zgodovinske meje, škodljive koristim naroda.

Za kar se je bati, je to, da iz teh poedinih oseb ne postane nikoli družba, da iz teh poedinih hiš ne postane nikoli vas in iz vasi nikoli okraj in iz pokrajin nikoli država, t. j., bati se je, da ne bo centralizma, ki je v tem zmislu naraven konec in nujen ideal socialnega življenja.

Mi demokrati smo to nevarnost, to edino nevarnost čutili in zato smo tudi vedno naglašali centralizem, t. j. tisto, kar je edino v nevarnosti.

Kdo bo kričal, da naj bomo avtonomisti in naj — jemo? Kdo bo kričal, da naj bomo avtonomisti, ko pa je avtonomija tako naravna? Kdor jo prekrizava naglašava, ta ima — za vratne tendence. Z vsilo se moramo zavzemati za to, kar ni tako elementarno prirodno, a za razvoj nujno potrebno, t. j., za centralizem.

In zato govorimo mi demokrati o centralizmu. Tistim med nami, ki smo od prvega početka razumeli stvar tako, ni bilo treba in ne bo treba predsedlavati s centralizma na avtonomijo in ne bomo presedlali.

V zgodovini narodov se menja notranji podrobni razvoj (analiza) z vnanjo širitvijo (sinteza). Ni dvoma, da smo stopili na stopnjo sinteze, ko smo ustvarjali in ustvarjamo Jugoslavijo. Zdrževati, čim tesneje spojiti to, kar je bilo doslej ločeno, to je naloga današnjega časa. Ko bo združitve napredovala, bo pa spet čas notranjega dela in poglobljanja v to, kar je na vnanje nastalo.

Kdor zdej kriči proti temu, kar je dalo Jugoslaviji komaj življenje, ta bo otroka ubil. Med ubijalce jaz ne pojmam.

Seveda, ženiti se, ni igrača, mnogo je kriz, solz in preprirov — o carinik, zakaj si tako neroden — pa kdor je mož, prebreme te težave in poboljša tudi samega sebe.

Zaradi hipnih in minljivih in popravljivih pojavov, kakor je pokvarjen uradnik, neotesan carinik, vendar ne bomo izpreminjali svojih misli o tem, kakšna bodi ustava, ki je nekaj stalnega in trajnega. Uradnik pride in odide (če ne gre sam, ga pošljemo), ustava pa ostane.

Dvojno je temelj države: avtonomija in centralizem; mi demokrati imamo oboje, SLS ima le prvo, pa še to je pokvarjeno; zato je današnja politika SLS državi škodljiva, da, nevarna. Dr. Fran. Ilešič.

Plebiscit na Koroškem ne bo preložen.

Plebiscit se vrši 10. oktobra. — Važna izjava predsednika plebiscitne komisije. — Zastopnik Avstrije v komisiji ponudil demisijo.

Celovec, 23. septembra. (Izvir.) Danes je bilo na dnevnem redu seje plebiscitne komisije vprašanje, ali je Jugoslavija izpolnila vse pogoje, ki jih določa mirovna pogodba in ako se lahko vrši plebiscit. To vprašanje je pokrenil italijanski član plebiscitne komisije princ Borghese, ki je zastopal mnenje, da Jugoslavija še ni izpolnila pogojev. Pri pregledovanju posameznih točk pa se je ugotovilo s strani predsednika komisije zastopnika Anglije Peeka, da je Jugoslavija izpolnila vse zahteve. Tako torej danes od Nemcev in Lahov zaželjena namerava na preložitve ljudskega glasovanja ni uspela.

Volitev predsednika francoske republike. Millerand — izvoljen.

Dunaj, 23. septembra. (Izv.) Brezlična brzovjavka, ki je prispela danes zvečer semkaj, poroča, da je bil dosednji ministrski predsednik Millerand pri današnjih volitvah novega predsednika izvoljen z 695 glasovi od 892 oddanih glasov.

Paris, 23. septembra. (Izv.) Z ozirom na posebne okoliščine, se je vršila danes v Versailles neobičajna ceremonija. V nasprotju s tradicijo, da prevzame novoizvoljenec narodne skupščine šele mesec dni po svoji izvolitvi svoja mesta, prevzame to pot novi predsednik francoske republike svojo čast takoj po izvolitvi. Po govoru v narodni skupščini in po govoru hranitelja pečata, se bo novi predsednik takoj odpeljal z avtomobilom v Saint Cloud, kamor ga bosta spremljala dva švadrona kirasirjev. V Eli-

Pred novo jadransko konferenco.

Beograd, 22. sept. Pogajanje med Jugoslavijo in Italijo se ne bo vršilo tako kmalu, kakor se je poročalo. Predhodna pogajanja bodo vsekakor trajala do konca tega meseca in je šele potem pričakovati odhoda našega zunanjega ministra dr. Trumbića k direktnim pogajanjem z Italijo.

Bakar, 23. sept. (Izv.) Razprava italijanskega parlamentarnega odbora za zunanje zadeve se vrši tajno. Kakor poroča „Corriere d'Italia“ je manjšina hotela, da se na Jadranu obdrži status quo, dočim je večina za direktna pogajanja z Jugoslavijo, pod pogojem, da se zagotove povoljne meje Italiji. „Vedetta“ od srede prinaša članek z naslovom „Simptomi umikanja“, v katerem se bavi z volitvami v našo konstituantu, pri čemur ugotavlja z zadovoljstvom, da se volitve ne bodo vršile tudi v ozemlju, ki je zasedeno od Italijanov.

Pred volitvami za konstituantu.

Beograd, 23. sept. (Izv.) Na kandidatski listi demokratske stranke za mesto Zagreb bo tudi upravnik beograjskega gledališča Milan Grol in pa beograjski vseučiliški profesor dr. Kosta Kumanudi.

Beograd, 23. sept. (Izv.) Stojan Ribarac, načelnik nacionalistične stranke, namerava skupno s svojim zetom zopet oživiti „Srbsko zastavo“, Nacionalisti Ribarčeve stranke bodo šli v volilni boj z republikanskim programom.

Vrnitev regenta v Beograd.

Beograd, 23. sept. (Izv.) Sinoči se je prestolonaslednik regent z ministrskim predsednikom dr. Vesnićem vrnil z avtomobilom preko Loznice in Šabca v Beograd. Danes dopoldne so se vrnili iz Sarajeva ministri.

Ljubljana, 23. septembra. Plebiscitna komisija je ugotovila, da so sedaj izpolnjeni vsi predpogoji, določeni v šenžermenski mirovni pogodbi za izvedbo plebiscita, ki se bo vršil v coni A na dan 10. oktobra t. l.

Celovec, 23. septembra. (Izvir.) Iz dobro informirane strani je izvedel naš poročevalec, da je nemški zastopnik pri plebiscitni komisiji Peter podal svojo demisijo, ki pa od avstrijske vlade ni bila sprejeta. Iskali so medna drugega, toda nihče noče prevzeti tega odgovornega mesta.

Albanci prosijo miru.

Beograd, 22. sept. Arnavtska vlada je poslala našim vojaškim oblastvom parlamenterja zaradi pogajanj o vzpostavitvi miru in prijateljstva med obema državama. Ker parlament svojega pooblastila ni imel popolnoma v redu, so ga naša vojaška oblastva zavrnili. Zdi se, da je pri Arnavtih znagnala zavest o njihovih državnih interesih, ki jih silijo k čim pristrčnejšim zvezam z nami in na popolno odstranitev naslanjanja na italijanske agente.

Kmečki izgredi na Hrvaškem pred so-diščem.

Zagreb, 23. sept. (Izv.) Pri zadnjih kmečkih nemirih je prišlo v Sv. Ivanu Zelini do posebno hudih izgredov. Ko so pokopavali vaščani padlo žrtev, se je na pokopališču hipoma pojavila zahteva, da naj se pokopje poleg kmečke žrtve tudi okrajni predstojnik Špiler. Kmetje so nato poiskali predstojnika, ga nasilno privlekli na pokopališče ter mu na poti naprtli križ. Na pokopališču ga je posestnik Blaž Tupek ustrelil z vojaško puško. Zagrebško sodišče je sedaj proti izgrednikom dvignilo obtožbo. 1. oktobra se vrši glavna obravnava. Javni obtožitelj predlaga za Tupka za kazen smrt na vešalih.

Hrvatje za zvezo zadrug.

Zagreb, 23. septembra. Danes se je vršila skupščina Zadrugnega Saveza hrvatskih seljaških zadrug. Razpravljalo se je o vprašanju, ali naj se stopi v zvezo z ostalimi zadrugami ali ne. Dr. Predavec, pristav Radičeve stranke je govoril kontra, tajnik Saveza srbskih zadrug dr. Prohaska iz Beograda, ravnatelj Jurić iz Osijeka in narodni po-

slanec Gjukić pa za združenje, nar kar je bilo soglasno sprejeto, da stopi Savez hrvatskih seljaških zadrug v zvezo z ostalimi zadrugami.

Prva seja državno-gospodarskega sveta.

Beograd, 23. septembra. (Izvirno.) V nedeljo se bo vršila v Beogradu pod predsedstvom trgovinskega ministra prva seja jugoslovanskega privrednega veča. Razpravljalo se bo o raznih trgovinskih vprašanjih. Iz Zagreba se udeležijo te seja tajnik Saveza industrijalcev Marko Bauer, ravnatelj Prve hrvatske štedionice Milivoj Strnadac, ravnatelj gospodarskega društva dr. Oton Frangeš, predsednik seljaških zadrug dr. Krunoslav Janda, predsednik srbskih zemljoradniških zadrug Vladimir Matijević in pa tajnik trgovske obrtne zbornice v Zagrebu poslanec Paskijević. Tudi Osijek odpošlje par delegatov.

Pogajanja za Adrijo.

Zagreb, 23. septembra. (Izvirno.) Kakor je izvedel naš dopisnik se vrše pogajanja med sindikatom hrvatskih denarnih zavodov z ogrsko komercijelno družbo glede odkupa delnic paroplovne družbe „Adria“. Došlo je do sporazuma toda le pod pogojem, ako se reško-jadransko vprašanje reši za nas ugodno. V nasprotnem slučaju prevzame delnice imenovane družbe bančna skupina Castiglioni.

Iztreznenje na Bolgarskem.

Sofija, 23. septembra. (Izv.) Povodom ratifikacije mirovne pogodbe piše neodvisno glasilo „Zarja“: Sovinstijski politiki, bodisi v Beogradu ali Sofiji, sedaj ne bodo mogli več razpolagati z usodo obeh sosednjih narodov. Ako se je leta 1913. in 1915. diplomatičnim birokratom in političnim ultrašovinstom posrečilo, da so izigrali sporazum obeh narodov, bo to po vojnih izkušnjah sedaj nemogoče. Niti Solun, niti Reka, niti Dedeagač, niti Kavala niso tako daleč od Beograda ali Sofije, da se obojestranski politiki ne bi mogli sporazumeti.

Stavka poštinih nameščencev v Avstriji.

Dunaj, 23. septembra. (Izvirno.) Strokovna organizacija poštinih uslužbencev je stavila vladi po svojih zaupnikih ultimatum, v katerem grozi, da stopijo poštarji v soboto dne 25. t. m. v stavko ako se tega dne ne ugoti njihovim mezdnam zahtevam.

Dunaj, 23. septembra. Poštini nameščenci so sklenili, pričeti v soboto 25. t. m. stavkati, ker pogajanja zveze strokovnih organizacij poštinih nameščencev z vlado glede reforme plač niso imela uspeha. Obrat na vseh poštinih uradih na Dunaju ter tudi v provinci se ustavi. Stavkalo bo približno 20.000 organiziranih članov strokovnih organizacij.

Južna železnica.

Dunaj, 23. septembra. Upravni svet južne železnice je sklenil, poslati k pogajanjem, ki se prično v kratkem v Rimu, generalnega ravnatelja dr. Falka in nekaj strokovnih referentov.

Poulični boji v Milanu.

Paris, 23. sept. „Journal“ javlja iz Milana, da so včeraj iz tvornice streljali na vojake, ki so ravno hoteli pokopati nekaj zadnje dni ubitih rdečih gardistov. Vojaki so odgovorili z ognjem. Ker pa so delavci streljali s strojnico, so morali vojaki poklicati na pomoč oklopni avtomobil. Po daljšem boju so uničili strojnico. Čete so zasedle poslopje, iz katerega se je streljalo. V boju sta bila ubita dva delavca. Nekaj oseb je težko, približno 30 oseb pa lahko ranjenih.

Pred splošno stavko na Angleškem.

Kopenhagen, 23. septembra. (Izvirno.) Iz Londona se poroča, da namerava ministrski predsednik Lloyd George za časa stavke razpisati nove volitve za parlament, da prepusti prebivalstvu samemu, da odloči ali naj ga vlada parlament ali pa strokovne organizacije.

London, 22. sept. Kratko oficijelno poročilo o konferenci rudarskih odposlancev se glasi, da je konferenca odobrila stavkarski program.

Ceško-poljska pogajanja.

Krakov, 23. septembra. (Izvirno.) Včeraj so se pričela tu češko-poljska gospodarska pogajanja, v prvi vrsti glede dobave premoga iz Češkoslovaške.

Rusko-poljska vojna.

Varšava, 23. sept. Frontno poročilo z dne 22. t. m.: Med Dnjestrom in Pripetom se nadaljuje zasledovanje sovražnika. Ob prekropu Bug-Dnjeperskem za nas ugodni boji. Napad sovjetske brigade iz Prushanyja je bil odbit. V odseku Nowidvor za nas ugodni boji, katerih se je udeležil polk, sestojec iz Litvanec in nemških komunistov. Ko so zbrali Litvanci ob reki Marychi večje čete, so pričeli ofenzivo.

Moskva, 23. sept. Frontno poročilo z dne 22. t. m.: Pri Grodnu smo navsej črti odbili sovražnikovo ofenzivo in smo pričeli napad. Pri tem smo zavzeli nekaj krajev. Pri Wolkowsku boji z menjajočim se uspehom, pri katerih smo ujeli nekaj mož. Pri Prushanyju položaj neizpremenjen. Pri Tarnopolu ljuti boji z Woloczysk. Na Krimu ljuti boji pri Jekaterinoslavu.

Paris, 23. sept. Po brezlični brzovjavki iz Varšave je bil general Budienny težko ranjen.

Dunaj, 22. sept. Ukrajinske čete so zavzele glavno mesto Podolja, Kamenec Podoljski. Boljševiške čete se umikajo proti Novi Uzi.

Varšava, 22. septembra. (Izvirno.) V zadnjih bojih vjeli smo litvanskega oficirja, ki je izjavil, da je med Litvanci in boljševiki sklenjen dogovor glede skupnega nastopa in ofenzive proti Poljski.

Poljsko-litvinska pogajanja.

Varšava, 23. septembra. (Izv.) Poljsko časopisje s sklepom Zveza narodov, glede poljsko-litvinskega vprašanja ni zadovoljno. Do sedaj ni znano, kaj je z ozirom na ta sklep sklenil poljski deželni brambni svet, ki je imel danes štiri ure trajajočo sejo, na kateri je razpravljalo o poljsko-litvinskem vprašanju. Govori se, da je bilo na tej seji sklenjeno, da je Poljska sicer pripravljena stopiti v pogajanja z Litvinsko, da pa si z ozirom na zadržanje Litvinske za bližnjo bodočnost pridržuje svobodne roke.

Nova tovarna za ponarejanje bankovcev

Zagreb, 23. septembra. (Izv.) V Vugrovcu pri Sesveti v bližini Zagreba so oblasti prišle na sled družbi osmih oseb, ki so izdelovale ponarejene 20dinarske bankovce. Falzifikatorji so imeli vse potrebne stroje za ponarejanje bankovcev, katerih so izdelali že 16.000 komadov. Policijska je zaplenila 15.200 komadov, ostalih 800 pa je bilo tako slabih, da so jih ponarejevalci že sami skartirali. Vodja ponarejevalcev je žid Galović.

Povodnji v Bački.

Subotica, 22. sept. (Izv.) Zaradi poplave na Donavi je pretrgan železniški promet na progi Opatin-Odžaci.

Politične beležke.

+ Načelnstvo JDS je imelo danes sejo, na kateri so se razpravljala razna na volilne priprave se nanašajoča vprašanja. Sklenjeno je bilo pozvati širši izvrševalni odbor na dan 21. oktobra.

+ Giolitti in Reka. Dopolnjen Daily Expressa je imel razgovor z italijanskim ministrskim predsednikom Giolittijem o reškem vprašanju in je javil svojem listu, da se je Giolitti izjavil o tem vprašanju takole: „Reško vprašanje je neznatnega pomena; dogodki na Reki so sicer lepa pesem, ali slabo napisana.“ — Ker je italijansko nacionalistično časopisje ostro napadlo Giolittija radi te izjave, javlja sedaj rimski Corriere d'Italia, da Giolitti ni rabil teh besed, ampak, da ga je angleški žurnalista napačno razumel!

+ Pogled za kulise, pod tem naslovom prinašajo „Nar. Listy“ interesantno informacijo o sestanku v Aix les Bains. Članek izvaja za nas zanimive zaključke o „dobri kupčiji“, ki sta jo napravili Francija in Italija. Francijo — pravi — je težilo od San Rema edina misel, da bo morala kaj popustiti glede reparacije napram Nemčiji, ker je Italija v tem oziru podpirala Nemčijo. Italijo pa je tlačil jadranski problem, ki se je poslabšal zanjo vsled ustvaritve male antante. Sedaj pa se je to nesoglasje razjasnilo in Italija je proglašila, da mora biti verzeljski mir v polni meri izpolnjen, Francija pa je prepustila Italiji, da sama pobota z Jugoslavijo. Tudi rusko vprašanje je rešeno tako, da imata obe državi proste roke. Kar se tiče male antante — so o nji ni govorilo. In vendar — pravi članek — je ravno ona vzrok, da je prišlo do soglasja. V Nemčiji so upali, da o reparacijskem vprašanju Italija ostane na strani Nemcev — sedaj pa je Italija za to nade kupila francosko pomoč, ker se boji Jugoslavije, ki je okrepljena v mali antanti.

+ Italijanske intrige v Ameriki. Ameriško časopisje poroča o živahnem gibanju italijanskih izseljencev v Ameriki, ki so stopili z največjo energijo volilni boj za predsednika Zedinjenih držav in to za kandidata republikanske stranke Hardinga. To agitacijo doseljenih Italijanov podpira moralno in materialno italijansko poslanstvo v Washingtonu z vsemi svojimi konzulati, prišli so celo naročeni agitatorji iz Italije, ki agitirajo po italijanskih naselbinah za kandidata republikanske stranke! Ta italijanska agitacija je jasen dokaz, kako velik strah ima danes uradna Italija, ker ni dvoma, da je to njeno delo, pred Wilsonom in njegovim stališčem v jadranskem vprašanju. Wilsonovo stališče v jadranskem vprašanju ni samo njegovo osebno stališče, to je načelno stališče njegove stranke in zmaga demokratske stranke bi pomenila za Italijane nadaljevanje Wilsonove politike, ako tudi on ne bo več predsednik Unije! Zato se Italijani tako boje zmage demokratske stranke v Zedinjenih državah. Iz strahu pred intervencijo Unije v jadranskem vprašanju so hoteli tudi začetek pogajanj zavleči toliko časa, da bodo končne volitve v Ameriki, ker so mislili, da bošta Anglija in Francija molče pristali na italijanske zahteve, a Amerika bo potem osamljena, ali Lloyd George in Millerand sta Giolittiju povedala, da želita neposredni pogajanja in Giolitti je moral ugrizniti v kisljo jabolko in povabiti gospoda Trumbiča na neposredna pogajanja! Tako tudi intrige v Ameriki ne bodo izdale mnogo!

+ Češka gospodarska politika. Bivši ruski sovjetski poslanik v Berlinu Joffe je izjavil, da bodo v najkrajšem času sklenjene med Češko-slovaško in Rusijo dalekosežne trgovske pogodbe. Po misljenju Joffea je najprej rešiti vprašanje prometnih zvez in po njegovem misljenju bi bilo najprimernejše, da se v ta namen vzpostavi direktna paroplovna zveza med Trstom in enim pristanišcem v Črnem morju. Za svoje produkte bi dobivala Češka iz Rusije žita, tobaka, petroleja, nafte, manganove rude in drugih produktov. — Zastopnik hamburškega mesta Stubenrauch, ki je prišel te dni v Prago, je izjavil praskemu županu, da se mesto Hamburg zaveda, da je prirodno trgovsko izhodišče Češko-slovaške. Hamburg je določil v ta namen v svojem pristanišču za češko trgovino odlično mesto. Stubenrauch je konferiral tudi z odličnimi češkimi trgovskimi in industrijskimi krogi ter izrazil željo, da

naj Češko-slovaška republika sklene kar najprej trgovske pogodbe s Hamburgom, da bi se moglo takoj pristopiti sistematičnemu delu, ker Hamburg ima trgovske ponudbe od raznih strani, ali zaradi ugodnih zvez računoma najbolj na najsolidnejše trgovske zveze s Češko-slovaško. — Pruska „Tribuna“ javlja, da pride te dni v Prago jugoslovanska gospodarska delegacija, ki bo definitivno uredila vsa vprašanja, ki niso točno izdelana v trgovski pogodbi med Češko-slovaško in Jugoslavijo.

+ Rusija in Italija. Sovjetska „Izvestija“ piše: Istotako, kakor pozikna angleška vlada, da diskretira z lažmi in tendicioznimi poročili rusko sovjetsko vlado, tudi italijanska vlada intrigira pod vplivom angleškega imperializma proti našim predstavnikom! Italijanska vlada ne sprejete našega zastopnika Litvinova in navaja kot razlog to, da ta mož ni simpatičen Angliji. Rusija ne more več trpeti, da njeni diplomatski predstavniki vsled angleških intrig igrajo neko smešno vlogo in ne morejo izvršiti svojih nalog. Ako italijanski minister za zunanje zadeve conte Sforza neče vzpostaviti zvez s sovjetsko Rusijo, tedaj ostanó italijanski narod brez žita in petroleja.

+ Rusija in Anglija. Moskvska vlada je angleški vladi nevsčnega delegata Kamenjeva zamenila s komisarjem Rizanovim, ki je s šestimi tajniki na pota proti Londonu že dospel v Stockholm.

Sokolski vestnik.

sv „Sokol I“. Bratskemu članstvu naznanjamo, da bo poročal starosta br. dr. Pestotnik v soboto dne 25. t. m. ob 8. uri zvečer v društvenem lokalu o bistvu sokolskih resolucij, ki so bile sprejete na Saveznem zborovanju v Mariboru, dalje o naših dolžnostih napram Koroški in o tekočih društvenih zadevah. S tem odpiramo zimsko predavanje. Bratsko članstvo in zrelejši naraščaj vabimo, da naša predavanja polnoštevilno poseča. Zdravo! — Izobraževalni odsek.

sv Sokolstvo za Koroško. Sokolska društva opozarjamo, da izvrše takoj vse priprave za Koroški dan, kateri bo v nedeljo dne 26. t. m. Vsako društvo mora privediti predavanje o Koroški ali pa manifestacijsko zborovanje in pa zbiranje darov. Takoj drugi dan morajo poslati vsa društva vse nabrane prispevke svojim županom in te takoj Savezu s pripisom „za Koroško“. Prispevki bodo objavljeni v časopisju. Bratje in sestre! Storitve, kar je največ mogoče. Nemci so darovali ogromne vsote za plebiscit. Z darovi hočejo omamiti še nekatere omahljivee, z velikimi agitacijskimi sredstvi pa hočejo vplivati na ostale — vsled tega je naša dolžnost, da pomoremo našim bratom še v zadnjem trenutku ter jim damo vsa sredstva na razpolago, da vzdrže do zadnjega in sijajno zmagojo nad brezvestnim in surovim sovražnikom. Pričakujemo od vsakega Sokolstva, da bodo storilo svojo dolžnost.

sv Sokolski dan v Ljubljani. Vsa ljubljanska Sokolska društva prirede „Koroški dan“ skupno. V nedeljo dne 26. t. m. se zberejo vsi bratje in sestre poseameznih društev v svojih društvenih prostorih ob osmi uri jutraj. Bratje vsi v kroju. Tu dobi sleherni vsa potrebna navodila. Pri pobiranju darov sodeluje tudi „Splošno žensko društvo“, ki je prevzelo v svojo oskrbo pet šotorov za razprodajo raznih sokolskih predmetov. Vsek nabiralec in nabiralka mora imeti vidno pripeto legitimacijo Saveza, da je opravičen pobirati darove. Centralne blagajne bodo v Mestnem domu in v Narodnem domu. Ob 11. uri dopoldne se vrši v Narodnem domu veliko manifestacijsko zborovanje, na katerem govore zastopniki Korošcev.

sv Manifestacijsko zborovanje sokolstva za Koroško se vrši v nedeljo dne 26. t. m. ob 11. uri dopoldne v Narodnem domu. Na shodu govore zastopniki Korošcev. Pozivljamo vse brate in sestre, da se udeležijo zborovanja v kar največjem številu.

sv Mariborska sokolska župa snuje lastno strokovno knjižnico. Sokoli in prijatelji župe se naprošajo, naj stavijo svoje knjige brezplačno ali pa proti plačilu na razpolago.

sv Cvetlice za „Koroški dan“. Pozivljamo vse sestre, da si preskrbe kolikor mogoče cvetic za „Koroški dan“. Oni, ki imajo cvetlice na razpolago, prosimo, da jih darujejo za Korošce ter jih prinesejo v soboto ali v nedeljo v Narodni dom, prvo nadstropje.

* Sokolska diploma. Za svoj zlet l. 1914 je izdala Sokolska zveza krasno diplomu kot spomin našega ujedinenja. Diplom je bilo 10.000 in — še danes niso razprodane. To je sramota. Po naših hišah vise vse različne spake in figure iz tujega sveta, domača slika, ki je umetniško delo z narodno idejo, pa nima prostora. Stane samo 5 K — danes je že papir toliko vreden. Naj bi jo vsaj za „Koroški dan“ naročili vsi, ki je še nimajo. S tem darujejo za koroški plebiscit. Zveza je dala iz diplom izstriči tudi razglednice po 1 K.

* Koroški dan, ki ga privedi jugoslov. Sokolstvo, naj dokaže, da nam ni nobena žrtve prevelika, da rešimo naš Korotan.

Prosveta.

Narodno gledališče.

Drama: Petek, 24. septemb.: Milan Ogrizovič: Hasanaginica. A. Sobota, 25. septemb.: Bernard Shaw: Pygmalion, Izven.

Nedelja, 26. septemb.: Milan Ogrizovič: Hasanaginica. Izven.

Ponedeljek, 27. septemb.: Leonid Andrejev: Anfisa. B.

Opera: Petek, 24. septemb.: Gounod: Faust. D. Sobota, 25. septemb.: Verdi: Trubadur. E.

Nedelja, 26. septemb.: Risto Savin: Lepa Vida. Izven.

Ponedeljek, 27. septemb.: Zaprt.

— Trubadur. V sredo smo imeli na odru tretjo opero v tej sezoni. Videlo se je, da se je moralo nekoliko hiteti, zato smo malo plavali. Pa to ni motilo celotnega uspeha. Verdijev „Trubadur“ je ena onih oper, ki so doživele največ predstav na našem odru, in vendar je zopet napolnil gledališče. Vloge so bile po večini zasedene kakor lani. Nov je bil gosp. Romanovski, ki je pel poljsko in je pokazal, da je dober pevec, ki razpolaga z izvešanim glasom, ki zna doseči uspehe na odru. Prvič je nastopil gosp. Zupan, ki je dobro dospel svojo partijo. Gđna. Thierrijeva je mogla v ulogi ciganke izkazati svojo pevsko in igralsko umetnost. Gospod Drvota je v predzadnjem dejanju kakor po navadi pel s takim navdušenjem, da je moral arijo ponoviti. Zbor se je zanašal, da zna opero že več let in pokazal svojo zanesljivost.

— Nov akademski list. V kratkem prične izhajati v Ljubljani „Vestnik jugoslovanske napredne omladine iz Slovenije“. List bo izhajal večkrat na teden (po možnosti vsak teden) in si stavi nalogo, razbistri razmere med omladino, vzdrži jo iz brezčutne stagnacije do socialnih in kulturnih vprašanj; politiko bo smatral kot znanost in jasno zavzel svoje stališče proti vsemu, kar posega v visoko in srednješolsko življenje. V to svrhu se je konstituiral konzorcij (samo iz akademikov), ki bo list izdajal, urejal in upravljal. Od vseh naprednih ferjalnih organizacij in tovarišev po Sloveniji in od vse napredne javnosti pričakujemo prijazenega sodelovanja. Uredništvo in upravnštvo „Vestnika“ se nahaja v Ljubljani, Narodni dom, mala dvorana, kamor naj se pošiljajo vsi rokopisi in naročila.

— Koncerti Zlatka Balokovića. V našem listu že objavljeni koncerti največjega jugoslovanskega virtuosa na goslih Zlatka Balokovića se bodo vršili v Ljubljani dne 4. oktobra (velika dvorana „Union“), v Celju dne 5. oktobra (velika dvorana „Union“) ter v Mariboru dne 6. oktobra (velika dvorana „Götz“). Umetnik odhaja takoj po koncertih v Slovenijo na inozemsko turnejo, najprej v London, kjer se vrši njegov koncert že 20. oktobra. Predprodaja vstopnic od 29. septembra naprej v Ljubljani pri Anončni ekspediciji Al. Matelija (Kongresni trg št. 3), v Celju v knjigarni Goričan & Leskovšek ter v Mariboru v trgovini muzikalij Jos. Höfer (Šolska ulica).

— Tečaj živih jezikov (francoščina, angleščina, italijanscina, nemščina, srbohrvaščina), ki jih vodi gospod Josip Jeras, dipl. iz francoščine v Bordeaux-u že od lanskega leta, se zopet prične s 1. oktobrom. Opozarjamo naše čitatelje na tozadovni inserat.

— Dne 25. septembra smo primorani ustaviti pošiljanje lista vsem, ki do tega dne niso vplačali naročnine.

Domače vesti.

Ljubljana, 23. septembra.

* Odlikovanje. Z redom sv. Save 3. reda je odlikovan dr. Fran Žižek, dekan ekonomske fakultete na vsučilišču Frankfurt na Majni, ki je bil pred kratkim imenovan za ravnatelja našega državnega statističnega urada v Beogradu.

* Odlikovanja. Prestolonaslednik regent Aleksander je odlikoval povodom svojega bivanja v Sarajevu z redom sv. Save I. razreda predsednika pokrajinske vlade dr. M. Sršiča, župana sarajevskega A. Petrovića in reiš-ul-uleno I. Čauševića, z redom sv. Save II. razreda pa metropolitana Zimonjića in škofa Sarića. Odlikovanih je bilo še več drugih oseb.

* Ministrski predsednik je aranziral. Prestolonaslednik regent Aleksander je imenoval ministrskega predsednika dr. Milenka Vesnića za vojnosednega polkovnika v rezervi.

* Iz zdravniške službe. Primarnem na ženski javni bolnišnici v Novem mestu je imenovan asistent na ginekološkem oddelku ljubljanske deželne bolnišnice dr. Ivan Gostiša.

* JDS in uradniki. Na današnji seji načelnstva JDS je poročal poslanec dr. Kramer o stanju, v katerem se nahaja uradniško vprašanje. Načelnstvo je odobrilo njegovo stališče, da se mora vse storiti, da se uradniške doklade uredijo v zmislu opravičenih zahtev državnega uslužbenstva. V to svrhu je posl. dr. Kramer danes odpotoval v Beograd.

* Naša malodušnost in Italijani. Rimsko časopisje zna zlorabljati vsak pojav malodušnosti, ki se pokaže v naši javnosti. Tako na primer sedaj rimsko časopisje reproducira in obširno komentira dr. Tavčarjev članek „Benešev kontrakt“, ki je izšel dne 12. t. m. v „Slovenskem Narodu“ čes, da je zavedna slovenska javnost popolnoma malodušna in gleda z nezanimanjem v razne pogodbe, ker od zunanaj ne more pričakovati nobene pomoči. Istotako izrabljajo Italijani gotove pojave ernogledstva glede Koroškega vprašanja. Vse jim služi v dokaz, da smo Jugoslovani med seboj razdvojeni, popolnoma resignirani in slabi in da se nas torej v nobenem oziru ni bati.

* Koroška mladina. Kakor smo poročali, pride dne 28. t. m. v Ljubljano. Mislimo, da nam ni treba podurjati, kakšne dolžnosti imamo do koroških otrok, ki pridejo pogledat središče Slovenije. To je zadnja prilika, da pred plebiscitom pokažemo koroški mladini, s kako ljubozno mislimo na njo. Odbor za sprejem in pogostitev otrok ne razpolaga z velikimi denarjem. Zato bi bilo umestno, da se te dni povsod zbira v ta namen. Prispevki se lahko pošljejo tudi na upravništva slov. listov.

* Vojski in plebiscit. Vojski glasovalci v plebiscitnem ozemlju, vsi slovenski častniki in podčastniki, ki so bili od leta 1913 do začetka svetovne vojne v garniziji v Celovcu, se pozivljejo, da vsaj do 27. ali 28. septembra prijavijo plebiscitni komisiji v Celovcu svoje ime in svoje pravice do glasovanja v plebiscitnem ozemlju, kajti tretji odstavek člena 50. saint germainke mirovne pogodbe, je plebiscitna komisija po svoje prikrojila in se glasi sedaj: Kdor sicer ustreza pogojema glede starosti in bivališča dne 1. januarja 1919, a ne tudi onemu, glede rojstnega kraja, je treba, da je dne 1. januarja 1919 že najmanj sedem let, to je najkasneje od 1. januarja 1912 vedno prebival ali bil pristojen v plebiscitnem pasu.

* Zrinjski in Radecki, dve križarki bivše avstrijske vojne mornarice, ki sta dodeljeni Italiji, stojita v splitskem pristanišču, in sicer pod nadzorstvom ameriškega brodograja. Ali kakor poročajo italijanski listi, sta te dve križarki popolnoma onesposobljeni. Amerikanski mornarji so iz njih odnesli vse, kar se je le dalo odnesti, opravilo, posode, topove, orožje, a nazadnje so pokvarili še stroje, tako, da stoji ladje kakor prazna ogrodja. Italijanski listi pravijo tudi, da so amerikanski mornarji vse to prodali bivši Avstro-ogrski banki v Splitu, ki je ves material oddala jugoslovanski mornarici. Isti listi poročajo tudi, da se je nedavno potopila na skrivnostnem način v Kotorški luci neka bivša avstrijska bojna ladja, ko so jo hoteli Francozi odpeljati v svoje luke.

* Službeni poštni list. Poštno ravnateljstvo v Zagrebu izdajalo bo svoj „Službeni list“, ki bo objavljaval vse narudbe in prejembe, tičeče se pošte,

in telefona. Izhajal bo po trikrat mesečno. Celoletna cena 75 K.

* Vse premožnejše ljudi in denarne zavode prosimo, da bi kaj darovali za pogorelce v Jesenjah pri Litiji. Darove sprejema v Ljubljani mestna blagajna.

* Kaj je s preselitvijo knjigovodstva trboveljske premogokopne družbe v Ljubljano? Pišejo nam: Povodom ogromnega povišanja premogovne prodajne cene, katerega je dovolila naša deželna vlada trboveljski premogokopni družbi na Dunaju, je stavila naša pokrajinska oblast družbi pogoj, da v dveh mesecih premesti svoj sedež v Ljubljano in na ta način onogodi predvsem kontrolo knjigovodstva. Ta rok pravkar poteka. Deželno vlado opozarjamo, da ima javnost, na kateri bremeni neznošno povišanje premogovnih cen, pravico zahtevati, da se takoj izpolni pogoj glede kontrole knjigovodstva. To je eminentno važnost za naše narodno gospodarstvo. Pri tem pa naj državna nadzorovalna oblast in narodni predstavniki strogo pazijo, da ne bo družba preselila kratkoma svojega nemškega in židovskega uradniškega aparata!

* Nov demokratski list. V Požarevcu je začel izhajati nov demokratski list, glasilo demokratov požarevaškega okruha, „Demokrata“. Lastnik in glavni urednik lista je g. Petar N. Antić.

* Iz kvesture ljubljanske univerze se javlja, da bo trajala inškrpcija za zimski semester od 1. do 9. oktobra. Naknadno vpisovanje je z dovoljenjem dekanatov možno le do dne 16. oktobra.

* Znak časa. Češko dijaštvo v Pragi je izdalo poziv na javnost, da odda dijakom razno primerno delo, da bi se moglo dijaštvo v teh kritičnih časih preživeti. Poziv pravi, da mnogo dijakov ne bo moglo več studirati, če ne bo pomoči. Sprejeme se vsako delu, tudi fizično. Torej amerikanizem — pomagaj si sam — je na pohodu!

* Za zobozdravnike. Poslanstvo Čehoslovaške republike v Beogradu izvestilo je naše ministrstvo za narodno zdravje, da je na češki medicinski fakulteti začela dejstvovati zobna klinika, kjer se v kratkem začne kurz za zdravnike, ki se hočejo izpopolniti v zobni tehniki.

* Iz Slovenske Bistrice poročajo, da se na tamkajšnjem okrajnem sodišču uveljavlja po krivdi nekaterih uradnikov nemščina kot nekaki najnotrajnejši uradni jezik. Pripetil se je slučaj, da je sodni predstojnik Pirnat zahteval od uradnika, naj z njim govori nemško! Menimo, da so taki in podobni pojavi v naših uradih absolutno nedopustni. Slovenščina je državni jezik in tudi uradnik nemške narodnosti ga mora brezpogojno respektirati in izključno rabiti v uradu.

* Provizija za prodajo Službenih Novin. Minister za prosveto je odredil, naj se izplača uradnikom, ki nabirajo predplačila za „Službene Novine“, 5 % od dobička.

* Podpore za invalide. Minister za finance je sprejel odposlanstvo vojnih invalidov, ki so prosili, naj bi se jim podpore redno izplačevale ter obenem z rešitvijo uradniškega vprašanja uredile tudi njihove doklade. Minister za finance je obljubil, da bo ugodil tem zahtevam in da jih bo rešil že v tekočih dneh. Istočasno bo posredoval pri ministertvu za socialno politiko, naj se čim prej prične izvajati naredba o invalidih, ki je bila predložena za vlade Ljube Davidovića.

* Čitalnica v Gornjem gradu je 12. t. m. slavila 40letnico svojega obstanka. Ob tej priliki je priredila slavnost s petjem in dramatičnimi predstavami.

* Pri Sv. Duhu v Halozah so ustanovili ljudsko knjižnico. Pristopilo je takoj nad 20 članov, število pa narašča od dne do dne. Pričelo je že primanjkovati knjig. Knjižnico vodi šolski vodja Fran Marin.

* Prepoved približanja inozemskim vlakom v Mariboru. Železniška komisija v Mariboru je izdala sledečo odredbo: Za čas kontrole inozemskih vlakov je občinstvo kakor tudi nezaposlenim železničarjem približanje tem vlakom prepovedano, istotako tudi približanje kontrolni ograji na peronu. Peronski listki so pri teh vlakih brez veljave.

Draginja.

Kakor zagoneten pojav na nebu straši draginja med nami. Ona je gora pred vodom v dom zadovoljnosti mirnega in treznega dela, ona je pod nas podložen dinamit, ki grozi noč in dan.

Nočem trditi, da pri naših oblastih ni prav nič resne volje, energično nastopiti proti tej epidemiji, ki mori vse državno gospodarsko življenje. Imamo verižne urade, urade za kaznovanje navijalcev cen, imamo predpise glede cen v izložbah in gostilnah, imamo tržne nadzornike in policijo, da zagrabijo vsakega, ki ima na kolodvoru preveč sumljivo napolnjen nahrbtnik.

Veliko imamo, samo organizirane ljudske volje nimamo! Vsi naši socialni boji današnjega dne se vrše za povišanje plač, kakor da bi ne imeli še zadosti bridkih izkušenj, da je to le Sisifovo delo, ki ostane brez efekta. Niti eno noč se ne moremo veseliti vseh prejemkov. Boj je treba začeti na drugi fronti, tam, kjer so zbrane sile, ki dvigajo draginjo noč in dan. Jasno je, da se staro kolo ne more večno v isti smeri vrteti. Naši prejemki ne smejo večno tekati za brzonogo draginjo; pošast draginjo moramo zagrabiti za vaje in njeno dirjanje se mora ravnati po naših nogah.

Taktika doseganja našega boja za zboljšanje življenja je popolnoma napačna. Kar dosežemo en dan, izgubimo drugi dan zjutraj. Karvinski rudarji pri svoji zadnji stavki niso umestno zahtevali povišanja plače, ampak znižanje in stabiliziranje cen življenjskih potrebščin.

Draginja je danes najtežavnejši ekonomski problem vseh držav. Z njo je v zvezi valutno vprašanje, vprašanje miru in dela, vprašanje državnega obstoja. Najbistrejši ekonomski pečačo za rešitvijo tega problema. Vsi tozadevni predlogi pa so zidani na kardinalnem podstavku: na moralni sili naroda, na organizirani volji vseh znižati cene in znižati plače in mezde, da pridemo v normalni tir.

Brez tega podstavka je vsako delo brezuspešno. Na ta kamen je treba položiti vse druge stvari: pravično obdavčenje, reduciranje javnih izdatkov na najnujnejše, pospeševanje produkcije najpotrebnejših življenjskih potrebščin, ureditev izvoza in uvoza, pobijanje tihotapstva itd.

Naše misli in težnje se morajo obrniti v nasprotno smer: na pobijanje draginje. Čehi so upeljali za tihotapstvo smrtno kaznen brez milosti, nemške zveze industrije znižujejo cene svojim produktom, državni gospodarski svet centralno rešuje vprašanje znižanja draginje. V državnih, deželnih in komunalnih zborih so podani predlogi, da naj država in samoupravna telesa znižujejo cene lastnim produktom: plina, elektriki, tarifom itd. Večja sindicirana podjetja naj skupno in istočasno znižajo cene svojim produktom, država naj vpliva na padanje cen premoga. Ako bo industrija, zlasti ona, ki ni vezana na nvoz sirovin, znižala prodajne cene in bo od njene produkcije ceneješe krit vsaj en del konsuma, bodo padle deloma cene tudi poljedelskim pridelkom, interes nameščencev in delavcev na povišanje plač in mezd bo umiral. Znižanje produkcijskih cen bo ugodno vplivalo na izvozne možnosti, naše blago bo sposobnejše za konkurenco. Denar bo imel doma večjo kupno silo — in naravno tudi v tujini večjo veljavo.

Sila je nujna. Rešitve ne bo v stalnem dviganju mezd in plač. Strojne zveze in organizacije naj premišljajo o predlogih za pobijanje draginje. Vse drugo je samo nov strup v naše gospodarsko telo.

Koruzni sladkor. Strokovnjaki živahno delujejo na to, da se sladkorna repa, iz katere se črpa sedaj naš navadni sladkor, zamenja s koruznim stebelom. Na to idejo je prišel prvi prof. Styart na vseučilišču v Pensilvaniji, a za njim dr. Egl, vseučiliški profesor v Marsilju. Oba raziskovalca sta prišla do zaljučka, da se iz navadnega koruznega stebela zamore dobiti isti procent sladkorja, kakor iz sladkorne repe. Dr. Egl je izvršil poizkuse s koruznimi stebeli, katere je nabavil iz raznih krajev sveta in dožgal je, da naša koruza daje največ sladkorja. Tudi sladkor na tovarna v Čupriji se je zanimala za to vprašanje in je najela nekoga francoskega inženjerja, ki se bavi s tem študijem. Po njegovih preizku-

sih daje timoška koruza največ sladkorja, in sicer 14 odstotkov. Kakor znano, daje sladkorna repa 10 do 12 odstotkov, in najbolj kultivirana na Češkem do 18 odstotkov sladkorja. S tem rezultatom bi torej lahko bili zadovoljni, če bi se sladkor iz koruznega stebela mogel kristalizirati v oni meri, kakor iz sladkorne repe. To pa se doslej še ni doseglo. Poiskusi se nadaljujejo in se upa na ugoden uspeh. Češki strokovnjak dr. Karlik, ki študira problem kristaliziranja koruznega sladkorja, je izjavil: „Če bi se zaželjeni uspeh tudi ne dosegel, eno pa je gotovo, da se iz jugoslovanske koruze zamore črpati prvovrstni alkohol“. Za Jugoslavijo, ki goji in prideluje koruzo odlične kvalitete, je ta stvar ogromne važnosti.

Zito in moka na novosadskem trgu. Iz Novega Sada se poroča: Zita trgovina se živahno razvija. Večje količine pšenice so prodane za eksport. Domači mlini spočetka niso hoteli pristati na zvisano ceno, pozneje pa so tudi oni začeli kupovati, a niso mogli dobiti večjih količin. Cena pšenice je narasla na 780 do 820 K. Rž se malo ponuja; plačuje se po 630 do 660 K. Ječmen je nepromenljivo po 440 do 480 K. Oves, brez interesa, notira 220 do 240 K. Koruza se sedaj marljivo spravlja. Cena v storžih je 130 do 140 K. Ponudbe starega blaga se postale redkeje, ponudbe z 8 do 15 pokvarjene koruze pa so številne; cena 240 do 280 K, za pokvarjeno blago 120 do 140 K. Zvišale so se tudi cene moke. Mlini notirajo za nularico 12:80 do 13 K, moka za kruh 12 K, krušna moka 11 K, otrobi 2:20 K.

Mednarodni sejem v Londonu. V času od 4. — 9. oktobra se vrši v Londonu mednarodni sejem za usnje in za produkte usnjene industrije. Sejem se bo vršil v Royal Agricultural Hall.

Cene živeža v Dalmaciji. V srednji Dalmaciji, Splitu in okolici se plačujejo naslednje cene: pšenica 10 K, koruza 8, fižol 10, sočivje 8, ječmen 7, pivo 16 K liter, žganje 60 — 120 K liter, jesh 12 — 20 K, olje 50 — 80 K, mleko 8, bel kruh 16 črn kruh 12, krompir 6, govedina 36, riž 32, petrolej 24 K.

Tržne cene v Zagrebu. Cene v kronah za 1 kilogram: Kava Santos 58, riž prve vrste 34, druge vrste 30 — 32, rozine 70, ješprenj 8:50, jedilno olje 88, kakao 150, italijanska šokolada 110, čajno pecivo 40, češpljeva marmelada 16, suhe češplje 20, škrob 24 — 36, karbid 10, pralna soda 7.

Mariborska eskomptna banka. Ministrstvo za trgovino in industrijo je dovolilo „Mariborski eskomptni banki“, da zviša delniško glavnico od 6 milijonov kron na 90 milijonov K.

Svoboden izvoz. Vsa doslej uvedena pogajanja s tujimi državami o sklepanju manjših trgovskih pogodb so se prekinila z ozirom na to, da je dovoljen svoboden izvoz glavnih vrst blaga iz naše države.

Skrajšanje roka za prijavljanje obdavčenega kuhanja žganja. Ministrstvo financ, generalna direkcija posrednih davkov je dovolila, da smejo vodje oddelkov finančne straže predpisani 48urni rok za prijavljanje obdavčenega narejanja žganja v kolikor je kontrola izvršljiva, primerno skrajšati. Kdor želi, da se mu dovoli skrajšanje predpisanega 48urnega prijavnega roka, se ima zgledati z že izpolnjeno tiskovino za prijavo davkovnega postopka pri pristojnem oddelku finančne straže v svrhu vidiranja prijave. Nevidiranih prijav obdavčene žganjekuhe, pri katerih znaša prijavni rok manj nego 48 ur, davčni uradi pod nobenim pogojem ne smejo sprejemati.

Finančni minister in draginja. Finančni odbor je imel včeraj sejo, na kateri je finančni minister dr. Stojanović razložil svoje mišljenje, da državne finance toliko oasa ne bodo urejene, dokler se ne prične energičen boj proti draginji. Ministrstvo za prehrano in obnovo zemlje je dobilo nalog, da predloži ministrskemu svetu zakonski načrt, s katerim bi se moglo uspešno pobijati draginjo. Zaradi sedanje draginje se morajo uradnikom povišati njihovi prejemki, ki pa po mnenju finančnega ministra ne bodo zadostovali za delj časa. Ako se bo draginja nadaljevala, bo položaj uradništva v kljub zboljšanja prejemkov še slabši. Državne finance po mnenju finančnega ministra ni mogoče zboljšati z davki toliko časa, dokler se ne odpravi dra-

ginja. Iste nazore so zastopali že pred meseci nekateri demokratski poslanci, kakor dr. Poljak in dr. Brezigar, ki sta že meseca maja zahtevala, da mora država sama regulirati cene potom izvoza naših živil. Finančni minister Kosta Stojanović, ki je zastopal do sedaj princip svobodne trgovine, se je prepričal, da je ta politika, z ozirom na sedanje razmere, nevarna ne samo za državne finance, ampak tudi za konsumente. Tudi finančni odbor stoji na stališču, da mora država vplivati na znižanje cen in to ne samo zakonitim potom, ampak še posebno z raznimi gospodarskimi odredbami. Poslanci iz Srbije, ki so prisostvovali včerajšnji seji, so naglašali, da narod nikakor ne more zmagati takih davkov, kakor jih nalaga novi finančni zakon.

Borze 23. septembra.

Zagreb. Današnja borza je bila jako slaba, posebno v efektih, docim so se valute držale na včerajšnji višini. Pričakovati pa je, da bodo valute te dni porastle, ker je ukinjena devizna centrala. Veliko povpraševanje je bilo po naših kronah, posebno z Dunaja, Zürich in Prage, valed česar je pričakovati, da se bo naša krona prihodnje dni v inozemstvu dvignila. Devize: Berlin 196 do 200, Bukarešt 230, Milan 520 do 525, London 400 do 425, Newyork 117 do 118, Pariz 782 do 785, Praga 165 do 170, Švica 1700, Dunaj 39.35 do 39.50. Valute: dolarji 112 do 114, avstrijske krono 40 do 41, rublji 122 do 127, češko krono 170 do 180, napoleonondorji 413 do 415, marke 198 do 200, leji 224 do 228, lire 503 do 508. — Efekti:

Table with 2 columns: denar blago, and various bank and commodity prices.

Blagovna borza: moka nularica franko Osijek 13.50 do 13.70, št. 2 12.50 do 12.70, št. 6 11.50 do 11.70. Baranjska pšenica fr. Bar. 8.60 do 8.80, Bačka pšenica franko Bačka 8.50 do 8.60, Sremska pšenica franko Srem 8.50 do 8.60, rž franko Bačka kolodvor 6.50 do 6.60, koruza 3.30 do 3.50, oves, Sremska stanica 2.30 do 2.60, otrobi franko Osijek incl. vreče 2.60 do 2.80.

Beograd, valute: francoski franki 197 do 198, dolarji 28 do 28.50, lire 125 do 126, marke 47.50 do 48, leji 56.50 do 57, levi 40 do 42, avstrijske krono 10.30 do 10.50, napoleonondorji 105 do 106. Devize: London 101.50 do 102, Pariz 190 do 192, Zeneva 475 do 500, Rim 125 do 128, Praga 41, Berlin 47 do 47.50, Dunaj 10.05.

Dunaj, devize v prošlem prometu: Zagreb 246 do 266 Budimpešta 96 do 106, Praga 415 do 431, Varšava 100 do 116, dinar 990 do 1040, dolar 285, lira 1050, lej 515 do 517, rublji 280, marka 512.50 do 517.50, francoski franki 1700, švicarski franki 4075 do 4080, funti 850.

Table with 2 columns: Efekti, and various financial instrument prices.

Zürich, devize: Berlin 10.30, Holandska 193.75, Newyork 620, London 21.68, Pariz 42.20, Milan 26.65, Bruselj 44.25, Kopenhagen 84.50, Stockholm 126, Kristijanija 84.50, Madrid 90.75, Buenos Ayres 225, Praga 8.35, Beograd 22.50, Zagreb 5.15, Dunaj 2.85, žigosane 2.40, Budimpešta 2.20.

Trst, devize: Pariz 156.35, London 81.40, Newyork 22.80, Zürich 375, Bukarešta 46, Zagreb 19.20, Praga 36.50.

Vremensko poročilo.

Table with 6 columns: Da s, Čas opazovanja, Mraz, Temperatura, Vetrovi, Nebo, and other weather-related data.

Obrtnoadaljevalna šola v Celju prične s poukom 3. oktobra. Imela bo pripravnico in dva razreda. Prvi razred bo razdeljen v 4 dele, in sicer: 1. a razred za učence kovinarske stroke, 1. b za oblačilno stroko, 1. c razred za stavbinsko in živilsko stroko, 1. d razred za vajenke šivilj in krojačih. Drugi razred bo obsegal vse obrti najvišjih šolskih letnikov. Vodja šole je nadučitelj Joško Bizjak. Celjska obrtna nadaljevalna šola je nedvomno najvišja šola te stroke v Sloveniji.

Na mestni osnovni šoli v Celju je letos višji šolski svet ukinil nemško sporednico za 1. razred, ker je bilo priglašanih samo 17 otrok in še med temi samo 3 pristni Nemci, ostali pa otroci slovenskih starišev. Pa če bi tudi bilo vseh 17 otrok nemškega pokolenja, bi se sporednica po še vedno veljavnih določilih ne smela otvoriti, ker zahteva zakon za otvoritev razreda 40 otrok. Prvi nemški razred je bil že lani proti-postaven, istotako sta sedaj proti-postavna 2. in 3. nemški razred, ker ni v nobenem 40 otrok.

Pokrajinska zveza društev hišnih posestnikov v Sloveniji. Na dan shoda hišnih posestnikov v Ljubljani se je vršilo dopoldne na verandah hotela „Union“ zborovanje delegatov društva hišnih posestnikov iz vse Slovenije, katerega se je udeležilo 40 zastopancev in so mu prisostvovali tudi zastopniki iz Srbije in Hrvaškega. Določil se je program, po katerem je nastopiti hišnim posestnikom v prihodnje, da dosežejo zopet svoje pravice, ki so jim zagotovljene v državnih osnovnih zakonih. Med drugimi točkami se je tudi ustanovila: „Pokrajinska zveza društev hišnih posestnikov v Sloveniji“ s sedežem v Ljubljani in so se soglasno odobrila pravila te zveze, ki se bodo takoj predložila vladi v odobrenje. V prvi zvezni odbor so bili izvoljeni sledeči gospodje: Predsednikom Ivan Frelj, prvim podpredsednikom Martin Zek, drugim podpredsednikom Dragotin Hribar, prvim tajnikom Josip Pirc, drugim tajnikom Josip Uršič, blagajnikom Fran Osterman, za odbornike so bili izvoljeni: Glaser za Maribor, Volavsek za Celje, Šmajdek za Jesenice, Ulrich za Studence pri Mariboru, Rebolj za Kranj, Košir za Novo mesto, Veis za Metliko ter Pinčar za Slovensko Bistrico, za ostala mesta bodo dotična društva šele določila svoje odbornike.

Gibanje hišnih posestnikov. Na shodu dne 15. septembra t. l. je kongres hišnih posestnikov sprejel več resolucij, ki so važne, da jih javnost spozna, da se ne bo intencij tega stanu napačno sodilo. Resolucije grajaajo vlado in poslance, da se niso ozrli dovolj na posestnike hiš in ugovarjajo razveljavljanju razpolaganja s stanovanji. Nadaljnja resolucioja za-trjuje, da posestniki nikakor ne stremijo za neprimernimi stanarinami, če se jim zagotove življenjski pogoji in varuje lastniška pravica. Zahtese dalje take plače za nameščence, da moreje le-ti gospodarjem plačati pošteno stanarino. Sedma resolucioja iz-reka začetnje, da država še od leta 1820 prizna za vzdrževalne stroške le 15 %, ko so se ti stroški najmanj za 2000 % povišali. Zahteva se, da se za popravila dovoljena povišanja ne obdajo. Graja se vladna stanovnja-ska politika, ki odvrača ljudi od novih gradb. Ugovarja se invalidskemu davku glede hišne posesti. Protestuje se dalje proti temu, da bi pri odmeri hišnonajemnega davka še za prihodnji dve leti odbilo vodarino in gosa-ščno v prikrajšani izmeri. Zahteva se nov zakon o vojaški nastanitvi. Končno se napoveduje centralna organi-zacija vseh hišnih posestnikov v vsi državi. Resolucioje so dokaz, da se je organizacija naših hišnih posestnikov jako resno in stvarno lotila dela v interesu svojih članov.

Zasebno uradniško društvo za mariborski okraj. Za mesto in okrajno glavarstvo Maribor se snuje krajevna skupina Društva zasebnih uradnikov za Slovenijo v Ljubljani. V nedeljo se bo vršil v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru ustanovni sestanek zasebnega uradništva za mesto in okrajno glavarstvo Maribor.

Prodaja kuhinjske posode. Ljubljanska carinarnica bo dne 28. oktobra 1920 potom javne licitacije v svojem skladišču prodala šest košar kuhinjske posode iz železne pločevine, emailirane in cenjene na 1000 dinarjev.

Recherjevo hišo v Ljubljani, na voglu Rimske ceste in Valvazorjevega trga je kupil za en milijon kron Jurij Verovšek, trgovec z železnino, v Ljubljani.

Velik naliv v kotlini Gornje Radovine. Z Bleda nam poročajo: Od ponedeljka na torek so bili tu taki nalivi, kakršnih ljudje ne poznajo. Silno narasli hudourniki, ki se izlivajo v Radovino, so povzročili toliko deročnost te reke, ki teče skozi Vintgar, da je odnesla več jezov in mostov, mnogo desk in za žaganje pripravljenege lesa, ki je bilo zloženo na travnikih ob tej reki. V Vintgarju je odnesla deroča voda 40 m dolg jez, most in skoro vso leseno mostno napravo v Vintgarju samem. Voda je lomila in odnašala v divji besnosti vse. Škoda je ogromna. Samo v Vintgarju znaša škoda okrog 200.000 K. Rešilna akcija je zahtevala dve človeški žrtvi. — Pričakujemo, da dobijo oškodovanci in javne komunikacije primerno oporo v upravi javnih gozdov, ki se nahajajo tam v bližini.

Smrtna kosa. V Studencih pri Mariboru je umrl 26letni železniški uradnik Ivan Kavčič, ki se je po prevratu kot nadporočnik mariborskega pešpolka udeležil vseh osvobodilnih bojev na Koroškem. Pogreb bo v soboto ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice na Studencu.

Pritožbe proti celjskim detektivom so na dnevnem redu. Gospodje, ki se jih že od daleč pozna, da so „tajni“ policisti, so bili pri zadnji prirreditvi v Narodnem domu jako strogi — proti drugim, ne pa proti sebi. Kadar gredo mimo Uniona ali Rebenschegga, so mnogo milejšje razpoloženi. To je glavna vsebina dopisov, ki jih dobivamo iz Celja. — Oblasti naj se pobrigajo za red.

Narasla Drava. Drava je pričela v torek močno naraščati in prinaša s seboj mnogo lesa. Ker so bile zaloge lesa na obrežju Drave v nevarnosti, so jih morali ponoči spraviti na varno.

Najden denar. Meseca julija je bila na potu od Leiteršperka do Pesnice najdena večja vsota denarja, ki se nahaja na mariborskem okrajnem glavarstvu.

Ukradena svila. Trgovec Evgen Gager z Dunaja je dne 11. t. m. oddal na južnem kolodvoru dunajskem velik zaboj svilenega blaga v vrednosti 1 milijon kron. Vagon, v katerem se je nahajal ta zaboj, je prišel v Zagreb odprt, a zaboj so našli prazen blizu železniške postaje Brežice. O tatovih ni sledu.

Izvičarji. V noči od srede na četrtek sta mariborska natakarka Emil Hahn in Adolf Bratschko prepevala na ulici nemško himno „Deutschland über alles“. Bila sta aretirana. — Poštni sluga Franc Hemer je naznanil, da je slišal na dvorišču poštnega poslopja, kako sta Pavla Spindler in njena sestra skozi okno stanovanja v Sodni ulici št. 5 prepevali „O du mein Österreich“. Obe se bosta morali zagovarjati pred sodiščem.

Tatvine v Ljubljani. Služkinji Franji Blazica na Viču št. 74 je bila ukradena denarnica z 800 K gotovine. Tat se je splazil skozi odprto okno ter ji odnesel predpasnik z denarnico. — Dijaku drž. rudarske šole v Celju V. Taču je bila ukradena med vožnjo po dolenski železnici 2500 K vredna zimska suknja. Tat je neznan. — Ljubljanski tatovi so začeli krasti ribiške mreže. Več mrež so pokradli ribiču Franu Novaku v Gradaški ulici, Mali graben. — Na otroškem igrišču v Tivoliju je bila dijaku L. E. ukradena iz telovnika zlata ura z dolgo zlato verižico. Tatvine sta sumljiva dva kmečka fanta. Pred nakupom se svari.

Upnik, ki si samolastno išče pravice. Nekemu ljubljanskemu sodavičarju je bila ukradena konjska oprema, vredna 1600 K. Oškodovani je tatvino prijavil policiji ter izrazil sumnjo, da mu je opremo ukradel neki gostilničar, kateremu dolguje večjo vsoto denarja. Upnik priznava dejanje ter pravi, da si je prilastil opremo v pokritje svoje terjatve. Zagovarjal se bo pred sodiščem.

Posledice neumestne šale. Dne 22. t. m. se je nahajalo več rokodelskih vajencev ob Dravi v Mariboru, ki so za šalo hoteli vreči svojega tovariša Franca Kramečka v vodo. Ta pa šale ni razumel, ampak je z močnim kamnom s tako silo udaril 19-letnega Hinka Safarja po glavi, da mu je zadal za desnim ušesom 8 cm dolgo rano in so ga morali prepeljati na rešilno postajo.

Sport in turistika.

st. Kolesarske in motociklistične dirke na dirkališču. V nedeljo dne 26. t. m. ob 2. uri popoldne se vrše na nekdanjem vojaškem vozbališču prve kolesarske in motociklistične dirke na dirkališču, v okvirju Športnega tedna. K prireditvam vozi poseben vlak, ki odhaja iz glavnega kolodvora ob pol 2. uri popoldne in stane za sem in tja 10 K. Kolesarskih dirk bo v celem osem, in sicer: 1.) prvenstvena za 1 km; 2.) kolesarska na 3 km za vojaštvo; 3.) 5 km za težke skupino; 4.) 10 km za lahke skupino; 5.) 1 km z zaprekami za vojaštvo; 6.) 1 km z zaprekami za športnike; 7.) 5 km handicap, 8.) prvenstvena na 25 km z motornimi vodstvi. Motociklistična dirka bo prvenstvena ter se bo vozila na 10 km. Vse dirke bodo jako interesantne ter je zanje došlo že precej prijavn. Po končanem kolesarskih dirkah se bo vršila na istem dirkališču konjska dirka (šolsko jahanje in jahanje čez zapreke) tako, da bi udeležencem nudil trojni užitek. Vsa prireditve bo končana okrog šeste ure popoldne. Vstopnice za vse prireditve Športnega tedna se bodo dobile

v predprodaji pri tvrdki Sveta in Magdič, specialno za zgornjo tekmo pa le na prostoru.
st. Konjska dirka. Po dolgoletnem presledku se zopet vrši konjska dirka za kmečke konje krškega in novo-meškega okraja dne 10. oktobra t. l. ob 15. uri popoldne v St. Jerneju. Spored se naznani občinam. Poverništvo za kmetijstvo je v to svrbo darovalo 8.000 K.

Po svetu.

× Ruski emigranti v Carigradu. Neki sevastopoljski list prinaša interesantno sliko o življenju ruskih emigrantov v Carigradu. Nočno življenje pristaniškega in prepolnega Carigrada je v zadnjem času obogatilo z novim načinom zabave a ta se imenuje: „preživeti noč pri Rusih“. Carigrad je, kakor znano, poln ruskih emigrantov, ki so prišli s svojimi ženami, otroci in rodbino. Mogoče so že porabili svoje premoženje po restavracijah, hotelih in igralnicah. Njihovo premoženje je obstajalo v dragocenostih, katero so prodali, a sedaj se vsak potrudi, da po svoji sposobnosti zasluži kako paro. V zadnjem času se je v Carigradu pojavil

nov tip restavracij, ki so last ruskih emigrantov. Že na stopnišču, čim se vstopi v tako restavracijo, preseneti obiskovalca kričavi stil pohištva, vulgaren in smel po zamisli in izvedbi črteža. Po istem okusu je urejena tudi dvorana. Gostom strožejo mlade ženske, oblečene v lepe svilene haljine v živih bojah; nekatere so lepe same po sebi, in vsak način pa so ekscentrične in osebujne. Te ženske, kakor je to žalostno priznati, izhajajo v večini slučajev iz boljše, celo višje ruske družbe. Njihovo obnašanje je veličanstveno, a pokoravajo se naročilom hotelskega ravnatelja in njihova dolžnost je tudi, da so po večerji pristopne željam obiskovalcev. Ni treba omenjati, da so cene v teh restavracijah tudi za carigradske razmere naravnost kolosalne. Tako je nova življenjska slika ruske emigracije ob Bosporu, taka je najnovejša moda „ruskih noči“.

× Simpatična „znanost“. Knjige o kuharju in pripravljanju sladkarij, vina in raznih slastnih jedil ni samo novost današnjega civiliziranega sveta. Francoški listi javljajo, da se v pariški narodni biblioteki čuva stara tek knjiga iz 13. stoletja, v kateri se nahaja „putok o pripravljanju

dobrih jedil po navadi različnih dežel“. Te dni je Bertrand Quegan izdal v Parizu knjigo pod naslovom „Fleur de la cuisine française“ (cvet francoske kuhinje), v kateri se nahajajo cele serije kuhinjskih receptov, počeni od leta 1290 pa tje do konca velike revolucije. Iz te knjige je razvidno, kako se je razvijal okus francoskih gurmanov, dokler ni prišlo da današnjega stanja, ko L. S. Mercier v svojem „Tableau de Paris“ lahko reče: „Ponosni smo, da imamo dober želodec“. In v resnici je tu zbranih lepo število nijans pri kuhinjski pripravi znanega Talliventa, spremljevalca Karla V., kakor tudi kuhinjski nasvetov v takime-novanem „Manuale“ jedil, „kjer se je talent moje kuharice Izabele pokazal v pravi luči“. Ta „Manuale“ je izšlo leta 1796 brez avtorjevega imena. Jedila, ki so tu opisana, so tako razkošna in tako komplicirana, da bi jih ne mogel dolgo prepašati ne naš današnji želodec, nego tudi naš žep. Brillat-Savarin je s svojo „Psihologijo okusa“ ustvaril novo gastronomsko znanost. Pozneje se nahajajo imena največjih Francozov v evoluciji umetnosti dobrega jela in dobre pijače. Odvetniki, zdravniki, pisate-

lji, glasbeniki — vsi so bili ponosni, če so mogli zboljšati recepte za dobro hrano.
× Atentat na „Morganovo banko“. Po policijskih poizvedbah, je zadnji atentat na Morganova banko posledica široko zasnovanega komplota, ki je bil naperjen proti zakladnemu uradu, kjer je bilo 900 milijonov dolarjev v zlatu, 500 milijonov vrednostnih papirjev in obli-gacij je bilo ukradenih. Ni izključeno, da so bili uradniki, ki so hoteli spraviti denar na varno, umorjeni.
× Sreča v nesreči. Beograjska „Politika“ poroča o naslednjem resničnem dogodku. Včeraj zjutraj je prišel mlekar kakor navadno; a prošil je, da ne zamerimo, ker je moral porcijno mleka zmanjšati za pol litra. „Tako sem moral danes vsem odjemalcem malo odščitniti...“ — „Zakaj pa, brate?“ — „Suša je neznosna, pa nikjer ni vode v naši vasi!“ pravi in se obrne proti vratom. In zato, resnično, včeraj popoldne nismo imeli v hiši vode, ali smo vsaj pili dobro mleko.

Lastnik in izdajatelj
Konzorcij „Jutra“.

Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc.

Mali oglasi.

Sobo z električno razsvetljavo
iščeta dva srednješola. Cena posttranska stvar. Cenjene ponudbe na upravo lista pod „Jutra“.

Proda se dobro ohranjen star stroj za krojača. Fr. Siferer, Sv. Petra nastip 53 I.

Večja množina **vinskih sodov** v najboljšem stanju se po ugodni ceni prodaja i. s. liter K 3.—. Ponudbe pod „Sodi“ na anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 5.

Služkinjo, pridno in pošteno, iščem za vsa domača opravila. Dobro moč plačam dobro. Naslov se izve pri upravnistvu „Jutra“, Sodna ulica 6.

Išče se **transportno kolo** za prevažanje lažjih stvari. Reflektira se le na dobro očuvano kolo. Ponudbe na upravo „Jutra“, 188 3

Sobo, tuji prazno, v mestu ali bližini, s hrano ali brez, išče uradnik. Ponudbe pod „Jutra 913“.

Sobo išče mirna gospodinja v srednji mesta, mogoče s klavirjem, proti dobremu plačilu. Ponudbe na upravnistvo „Jutra“ pod „2044“.

Naročite spise o naši državi:
A. Melik: Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev, I. del 15 K, II. del, I. snop, 21 K, 2. snop, 21 K.
Dr. Sagadin: Naš sadašnji ustavni položaj, Cena 16 K.
Dokumenti o jadranskem vprašanju, Cena 18 K.
Po pošti priporočeno velja vsaka knjiga K 1-80 več.
Naročila sprejema Tiskovna zadruga v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Rabljene sode od olja in petroleja v najboljšem stanju 3-3 kupi takoj „Promet“, teh.-ind. podjetje, d. z. o. z. Ljubljana, Gradišče 9.

Ali ste že poslali na-ročnino za „Jutra“?

Za 50letnico Jenkove smrti je priredila Tiskovna zadruga III. izdajo 65 9

Simon Jenkovih pesmi,

ki jih je nanovo uredil dr. Joža Glonar.

Knjiga velja broš. 10 K, vez. 15 K, po pošti pripor. K 1-80 več. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.

Tečaj žvih jezikov,

srbohrvaščina, francoščina, angleščina, italijanščina, nemščina, 201

ki so bili lanske leto v šoli na Ledini (Komenskega ulica), se zopet prične 1. oktobra. Vpisovanje vsak dan od 5 do 6 ure popoldne v ljudski šoli na Ledini, kjer se dobe vsa potrebna pojasnila. Josip Jeras, vodja tečajev.

Upravnistvo dnevnika „Jutra“, Sodna ulica št. 6 sprejme zanesljivo

izvežbano strojepisko.

Oglasijo naj se le prvostvne moči z večletno prakso.

Odvetniška pisarna 150 5

Dr. Karel Koderman v Mariboru se je preselila na Aleksandrovo cesto 12 (na vogalu Sodne ulice).

Naročate in čitate

Zbirko političnih, gospodarskih in socialnih spisov, ki jo izdaja Tiskovna zadruga v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.

- I. zvezek: Dr. A. Zalokar, Ljudsko zdravje, cena 5 K.
- II. zvezek: Dr. B. Derš, Dojenček, njega negovanje in prehrana, cena 5 K.
- III. zvezek: Dr. J. Demšar, Spolne bolezni, cena 8 K.
- IV. zvezek: Dr. St. Sagadin, Naš sadašnji ustavni položaj, cena 16 K.
- V. zvezek: Dr. L. Pitamlo, Pravo in revolucija, cena 7 K 50 v.
- VI. zvezek: Dokumenti o jadranskem vprašanju, cena 18 K.

Po pošti priporočeno velja vsaka knjiga 1 K 60 v več.

Drva meterska in Zagana, trda in mehka

postavljena na dom na debelo in drobno se dobe pri: 10-4 Srebotnjak, Kolodvorska ulica 31.

Osebni avto, skoraj nov, se poceni prodaja. Vprašaj se: „Dasch“, Realjeva cesta št. 1, II. nadstr. Telef. 68. 199 2-2

!! Parkete !! Hrastove in bukovne desčice ima vedno v zalogi. Prevzema polaganje in popravila starih podov, kakor tudi vsa mizararska dela. 185 3-3

Ciril Primožič, mizarstvo in parkete, Trnovski pristan 4.

Prodaja ploda od borovice ili venje (brinje — Juniperus communis)

Kod Šumske Uprave u Deliblatu (Banat) dana 15. oktobra 1920. u 10 sati prijne podne prodavati će se putem javne licitacije uz zatvoreno pismene ponude oko 80 (osamdeset) metričkih centi ploda od borovice ili venje (brinje - Juniperus communis) veoma dobre kakvoće uz početnu (izključnu) cijenu od 280 (dvijestotinosamdeset) kruna po metričkom centu. Propisno biljegovane pismene ponude treba predati najkasnije do 14. oktobra 1920. u 12 sati opodne kod Šumske Uprave u Deliblatu. Ponudi treba priložiti priznanicu, da je kod blagajne Šumske Uprave u Deliblatu ili bilo kod koje državne blagajne kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca položeno 2240 kruna zaobine. U ponudi mora biti izričito navedeno, da su nudiocu uslovi licitacije poznati i da ih bezuslovno prihvaća. Poblži uslovi licitacije, obrazac ponude mogu se pogledati kod Šumske Uprave u Deliblatu, a na zahtjev i poštom poslati. Prodaja se događa postavno u željeznička kola na željezničkoj stanici Jasenova (blizu Bele Crkve), dočim o potrebnim o povrećama i materijalu za vezanje ima se kupac o svom trošku pobrinuti. Iz kancelarije Šumske Uprave u Deliblatu broj 793/920. 204

Kupujte pri tvrdkah, ki inserirajo v „Jutra“!

ALOJZIJ VODNIK, kamnosek Ljubljana, Kolodvorska ulica

500 nagrobnih spomenikov vedno v zalogi.

15 vrst marmorja za pohištvene oprave, rodbinske grobnice, mavzoleji, umetniški portreti iz marmorja, razna cerkvena dela, mlinski kamni. 170 2

Prva Jugoslovanska tovarna za usnje in čevlje, d. d. na Bregu pri Ptujju ima naprodaj 156 3-3

prvovrstne gonilne in šivalne jermene, inozemske provenijence, v večjih množinah, po zmernih cenah.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani

Ustanovljena leta 1881.

obrestuje hranilne vloge po čistih:

Ustanovljena leta 1881.

3%

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za svoje vložnike.

Kredit vseh vrst.

Hranilne vloge K 70,000.000.

Tekoči račun.

11 7